

lyceum
průmyslové
Průvodce
KAM
gymnázium
po
devítce
2020/2021

?

Průvodce KAM po devítce 2020/2021

Praktický materiál pro rodiče letošních deváťáků. Najdete v něm přehled důležitých informací, které se váží k procesu výběru dalšího profesního směřování po základní škole. Obsahuje harmonogram důležitých termínů, abyste se mohli již nyní zorientovat v tom, co a kdy vás čeká. V neposlední řadě v něm objevíte odkazy na užitečné webové stránky a některé rady a doporučení, která se vám mohou hodit. To vše na jednom místě.

OBSAH

Kdo jsem a proč průvodce vznikl...	3
Co vše je během devítky před vámi - přehled	4
Harmonogram – tabulka důležitých termínů	6
Rozhodování, rozmyšlení, hledání možností	7
Kde získat informace – kam se obrátit	8
Kdy a jak podat přihlášku	10
Specifika přijímacího řízení do oboru Gymnázium se sportovní přípravou	10
Umělecké školy s talentovou zkouškou	11
Školy s jednotnou přijímací zkouškou	12
Příprava na jednotnou přijímací zkoušku	13
Pokud vás zajímá, jak to bylo s přijímačkami na jaře 2020 (situace kolem Covid-19)	14
Další informace a podpora v průběhu roku?	15
Ať se vám daří – rozloučení	15

Jmenuji se Pavla Lopatková a jsem, kromě jiného, máma dvou středoškoláků, se kterými jsem v letech 2017 a 2019 jako rodič absolvovala období, které nyní čeká i vás. Myslím tím devátý rok školní docházky a v něm proces rozhodování.

Kam vůbec po devítce dál pokračovat? Jaký směr si vybrat? A pro jakou konkrétní školu či obor se rozhodnout, aby to byla ta správná volba? Kdy a jak podat přihlášku? A jak se dobře připravit na přijímací zkoušky? To jsou otázky, na které jsme s dětmi hledali odpověď.

Samozřejmě, že jsme hodně informací dostali na jejich domovské základní škole - a velké díky za ně. To nám hodně pomohlo. K těmto informacím jsem ale získala ještě mnoho dalších. Částečně díky tomu, že jsme s dětmi potřebovali a vyhledávali si informace o konkrétních školách.

Z velké části proto, že jsem v té době studovala na VŠ obor poradenství ve vzdělávání. Součástí studia byly i předměty řízení vzdělávání a poradenství, evaluace vzdělávání, kariérové poradenství či psychologie výchovy a vzdělávání. V nich jsem se postupně dozvídala, jak systém poradenství při výběru střední školy vypadá. Například to, že testy pro výběr povolání lze absolvovat nejen za peníze v nějaké agentuře, případně zdarma v přetížených pedagogicko-psychologických poradnách, ale také v Poradenských a informačních střediscích ÚP. Také zdarma 😊.

Moje děti už jsou tedy na svých vybraných středních školách a já jsem v roce 2019 úspěšně dokončila studium. A najednou mi přišlo škoda, nechat si všechny svoje zkušenosti i získané informace pro sebe. Navíc když já osobně už je nevyužiji, ale mohou usnadnit život těm, kteří mají „devítku“ a rozhodování teprve před sebou. Proto jsem vše, co považuji důležité a užitečné, dala dohromady a vznikl tento **PRŮVODCE** pro rodiče deváťáků.

Na internetu určitě najdete i jiné přehledy, jak při výběru povolání a školy postupovat. Chtěla jsem, aby tento byl jiný tím, že je psaný trochu osobněji – díky mým vlastním zkušenostem rodiče a směrem k vám, dalším rodičům.

Pokud se vám tento **PRŮVODCE** bude líbit a budete mít zájem dostávat pravidelně další aktuální informace a podrobnosti o výběru škol, přijímacích testech apod., pak můžeme zůstat v kontaktu i v průběhu školního roku. Více podrobností se dozvíte na konci tohoto materiálu.

Nyní už tedy víte, kdo jsem a proč tento 15ti stránkový **PRŮVODCE** vznikl. Věřím, že v něm najdete hodně užitečných informací, rad i odkazů a díky nim budete při výběru „budoucí kariéry“ klidnější a v rozhodování jistější.

Pavla Lopatková

pruvodce@kampodevitce.cz

CO VŠE JE BĚHEM DEVÍTKY PŘED VÁMI - PŘEHLED

Úplně na začátek vám předkládám přehled toho, na co během devítky pravděpodobně narazíte (možná ne na všechno, ale na většinu skoro určitě ano 😊) nebo už jste možná narazili.

Rozhodování, rozmýšlení, hledání možností

Rozhodování, kam po devítce dál se vlastně skládá ze dvou částí.

Nejprve byste si měli určit směr - je potřeba vůbec vědět, jakým směrem se chce deváťák vydat. Co ho zajímá, ve kterých oblastech je silný a pro co má vlohy i kde se mu třeba naopak tolik nedaří. Budete vybírat studium zakončené maturitou anebo spíš výučním listem? Anebo pomýšlíte na některou z uměleckých škol, kam je třeba složit talentové zkoušky?

Až budete mít jasno v otázce směru či oboru, pak se budete nejspíš rozhodovat pro konkrétní školy – obzvláště v případě, že pro daný směr se nabízí více možností (například v oblasti gymnázií nebo obchodních akademií, ale i dalších).

Více k rozhodování a rozmýšlení na str. 7

Kde získat informace - kam se obrátit

Pro své rozhodování budete (vy i váš deváťák) potřebovat celkem dost informací. Některé dostanete na své domovské základní škole, kde by vám měl pomoci především výchovný poradce. Hodně informací získáte i na specializovaných webech (nejdůležitější zde uvedu).

Pokud potřebujete informace a pomoc s výběrem deváťákovy „směřování“, pak je možné zkusit například osobností testy, které by vám měli zdarma nabídnout v pedagogicko-psychologické poradně nebo v Informačním a poradenském středisku na Úřadu práce.

Pokud budete hledat informace o jednotlivých školách, určitě navštivte dny otevřených dveří, které většina škol pořádá (dokonce v několika termínech), navštivte veletrhy a přehlídky středních škol. Pokud už se budete zajímat o konkrétní školu, tak důkladně prohlédněte její web a nebo si vyhledejte zprávy České školní inspekce.

Co je k nezaplacení a co na internetu nenajdete jsou osobní zkušenosti a názory – myslím tím od lidí, které opravdu osobně znáte a důvěřujete jim. Samozřejmě je pravděpodobné, že má-li škola přehledné webové stránky s dostatkem informací, zajímavou prezentaci na burze či veletrhu škol a při dni otevřených dveří se vám ve škole věnují učitelé i tamní studenti, pak to bude asi dobrá volba. Ale osobní reference někoho, kdo na škole studuje, je opravdu nenahraditelná

Více k získávání informací na str. 8

Kdy a jak podat přihlášku

Přihlášky na školy s talentovou zkouškou musíte odevzdat už do konce listopadu. Pokud se hlásíte na školu bez talentové zkoušky, pak do konce února.

Některé základní školy vychází rodičům svých žáků vstříc a dodají jim přihlášky již předvyplněné osobními údaji žáka z jejich školní matriky, v některých případech si i toto zajišťují rodiče sami.

V každém případě je na rodičích, aby správně vyplnili obory škol, na které se žák hlásí a poté je na vybranou školu doručili.

Více k podání přihlášek na str. 10

→ Příprava na jednotnou přijímací zkoušku

Přípravě na jednotné přijímací zkoušky se v průběhu devítky v určité míře věnují učitelé asi na všech základních školách. Zeptejte se na své domovské škole, jak taková příprava vypadá právě u vás.

Mohou to být speciální domácí úkoly, procházení zadání zkoušek z minulých let, cvičné „písemky“ simulující průběh zkoušek, nabídka cvičných hodin pro zájemce mimo vyučování a další. Spolu se svým deváťákem posudte, zda je tato příprava dostačující nebo zda věnujete čas a energii ještě dalším možnostem.

Tou asi nejčastěji využívanou je procházení cvičných testů, které se dají stáhnout zdarma na internetu. Můžete využít i možnost soukromých hodin (nerada bych to označovala za doučování - většinou je to opravdu cílené procvičování toho, co se dá u přijímaček očekávat), přípravných kurzů naživo nebo online nebo „příjímaček na nečisto“.

Více k přípravě na přijímačky na str. 13

HARMONOGRAM – TABULKA DŮLEŽITÝCH TERMÍNŮ

V době uzávěrky „Průvodce“ ještě MŠMT nezveřejnilo termíny pro přijímací řízení ve školním roce 2020/2021 - dle zákona na to má čas až do 30. 9. daného roku, v tomto případě tedy do 30. 9. 2020.

Uvádím zde tedy alespoň obecné termíny z minulých let, protože se dá předpokládat, že i v tomto roce budou stanoveny podobně.

Tabulku s aktualizovanými termíny pro rok 2020/2021 najdete v říjnovém newsletteru.

Termín	Aktivita
do 30. září 2020	Ministerstvo do 30. září předchozího kalendářního roku stanoví termín pro konání jednotných zkoušek podle § 60c odst. 1 školského zákona.
konec října	Ředitelé příslušných škol vyhlásí 1. kolo do oborů vzdělání s talentovou zkouškou.
konec listopadu	Uchazeči odevzdají přihlášky do oborů vzdělání s talentovou zkouškou.
první polovina ledna	Talentové zkoušky do oboru vzdělání s talentovou zkouškou mimo Gymnázium se sportovní přípravou.
první polovina února	Talentové zkoušky do oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou (viz níže).
druhá polovina ledna	Talentové zkoušky v konzervatořích.
začátek března	Odevzdání přihlášky ke vzdělávání na střední školy do oborů bez talentové zkoušky.
kolem poloviny dubna	1. řádný termín centrálně zadávaných testů jednotné zkoušky pro čtyřleté obory vzdělání, včetně nástavbového studia (stanoven podle § 60c odst. 1 školského zákona).
kolem poloviny dubna	2. řádný termín centrálně zadávaných testů jednotné zkoušky pro čtyřleté obory vzdělání, včetně nástavbového studia (stanoven podle § 60c odst. 1 školského zákona).
kolem poloviny května	1. náhradní termín jednotné zkoušky – všechny obory vzdělání.
kolem poloviny května	2. náhradní termín jednotné zkoušky – všechny obory vzdělání.

Jednotná přijímací zkouška se nekoná při přijímacím řízení do oborů vzdělání se závěrečnou zkouškou, do oborů vzdělání s výučním listem, do oborů zkráceného studia a do oborů vzdělání středních škol skupiny 82 Umění a užité umění. Možnost konání školní přijímací zkoušky tím není dotčena, kromě oborů vzdělání v konzervatoři.

V případě oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou se talentová zkouška koná v pracovních dnech v lednu a únoru, tento obor však koná i jednotnou přijímací zkoušku řádných termínech vypsanych MŠMT.

Podrobnější informace o přijímacím řízení do středních škol naleznete zde

 <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/ustanoveni-o-prijimacim-rizeni-do-strednich-skol-ve-skolskem>

ROZHODOVÁNÍ, ROZMÝŠLENÍ, HLEDÁNÍ MOŽNOSTÍ

Někteří deváťáci přesně ví, jaké je jejich budoucí „povolání snů“. Jim i jejich rodičům moc blahopřeji, protože už mají odpověď na velmi důležitou otázku a mohou se začít rovnou zabývat praktickým výběrem konkrétní školy.

Většina deváťáků (a tím pádem i jejich rodičů) si ale v září ještě není vůbec jistá, kterým směrem se po základní škole chtějí vydat. Pokud patříte do této skupiny a potřebujete informace a pomoc s výběrem deváťákova „směřování“, pak je možné zkusit například osobností testy nebo poradenské služby. Obojí by vám měli zdarma nabídnout v **pedagogicko-psychologické poradně a částečně také v Informačním a poradenském středisku Úřadu práce.** Více na str.9

Jako pomůcku pro rozhodování můžete využít i **kalendář „Cesta za povoláním“**, který je zdarma k dispozici zde

 <https://www.atlasskolstvi.cz/cesta>

Existují i specializované **agentury či poradci**, kteří se vám budou také individuálně a důkladně věnovat a **testy a poradenské pohovory** s vámi udělají. Zde ale počítejte s tím, že se jedná o služby placené. To je i důvod, proč zde neuvádím žádné odkazy, aby nevznikl dojem, že se jedná o nějakou skrytou reklamu či obchodní sdělení. Nabídek na internetu ale určitě naleznete dost.

Poradenské služby, pokud je vede zkušený a šikovný profesionál, jsou k nezaplacení a opravdu dokáží odhalit žákův potenciál a jeho dovednosti či možnosti. **Pokud se týká testů**, tady je podle mého dobře si uvědomit, že mohou být nápomocné, ale ne samospasitelné. Ať už je test jak chce dobře propracovaný či komplexní, vždy se může stát, že jeho výsledek bude nějak ovlivněn a zkreslen – třeba jen žakovou momentální náladou či indispozicí. Doporučuji tedy výsledky testů brát jako dobrou pomoc a informaci, ale ne jako dogma.

Někdy ale **stačí si jen společně s deváťákem sednout** (případně požádat o pomoc třídního učitele, který by měl žáka dobře znát) a probrat jeho silné a slabé stránky, sepsat si zájmy, možnosti... a nějaká konkrétnější podoba se přeci jen objeví.

Můžete také vyzkoušet variantu **rozhovoru ve skupině** se známými, kteří jsou nebo nedávno byli ve stejné situaci – řešili výběr toho, kam po devítce 😊. **Případně povídání s kamarády či v širším rodinném kruhu** o tom, kdo jaké zaměstnání vykonává, jaké v něm vidí přednosti a výhody - dobrá finanční odměna, časová nezávislost či flexibilita, možnost pracovat a rozhodovat samostatně, nízká míra zodpovědnosti, „čistá hlava“, možnost napracovat si hodiny a vybrat si pak delší volno... Nebo v čem je naopak jejich zaměstnání obtížné a limitující - práce na směny, přesčasy, stres, fyzická náročnost, rizikové pracovní prostředí, časté cestování, nutnost neustále se vzdělávat, velká zodpovědnost...

Takový rozhovor může deváťákovi přiblížit hodně osobních zkušeností a postřehů přímo z praxe, navíc z důvěryhodných zdrojů a od lidí, které dobře zná a důvěřuje jim. Dá mu šanci si uvědomit, zda je pro něj důležité mít spíš „pohodu“ a práci dělat pro radost anebo zda je typ, kterého láká kariéra, vysoká zodpovědnost či vysoké nároky na jeho vlastní osobu.

Každý to má pochopitelně jinak. Někdo vnímá práci učitele jako velmi zodpovědnou i náročnou a přitom nezajímavou a možná ne dostatečně dobře finančně ohodnocenou. Pro jiného naopak představuje práce učitele povolání prestižní, zajímavé a pohodové, které nabízí velký prostor pro vlastní kreativitu či seberozvoj a to ještě za zajímavou finanční odměnu a s možností mít prázdniny 😊.

Věřím, že je dobré deváťáka podpořit v jeho rozhodování, být mu k dispozici, pokud se chce poradit nebo sdílet svoje názory či obavy a určitě mu sdělit svůj názor na jeho volbu. Na druhou stranu jsem přesvědčená, že není dobré vnucovat mu svoje představy o tom, co pro něj je ta „správná volba“, promítat si do něj své vlastní ambice nebo nesplněné sny, případně touhu po udržení rodinné tradice.

Pedagogicko-psychologické poradny

Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) jsou jedním z míst, kam se můžete obrátit. Hlavní součástí činnosti PPP je přímá práce s dětmi a žáky škol a školských zařízení ve věku od 3 let do ukončení středního, resp. vyššího odborného vzdělání a s jejich rodiči, a to zejména formou individuální péče, ale i formou skupinové práce. Kromě jiného poskytují také kariérové poradenství, tedy pomoc s výběrem povolání či střední školy.

Své služby poskytují na žádost dětí, žáků, studentů, jejich zákonných zástupců nebo škol a školských zařízení a to bezplatně. Nevýhodou může být jejich velká přetíženost, což se často promítá do dlouhé čekací doby na získání termínu schůzky.

Seznam Pedagogicko-psychologických poraden je ve formát pdf ke stažení na stránkách MŠMT nebo na interaktivním odkazu na webu Národního ústavu pro vzdělávání. Odkazy zde

→ <https://www.msmt.cz/file/53206/>

→ <http://www.nuv.cz/t/pedagogicko-psychologicke-poradenstvi/skolska-poradenska-zarizeni>

Informační a poradenská střediska Úřadu práce

Informační a poradenská střediska Úřadu práce (IPS ÚP) jsou dalším místem, kde by měli devátákům a jejich rodičům pomoci při volbě budoucího povolání. Můžete tu dostat informace o všech SŠ včetně studijních a učebních oborů v regionu i v celé ČR. Sdělí vám, jaké jsou nároky a požadavky na jednotlivá povolání i jaké jsou možnosti uplatnění absolventů konkrétních oborů v praxi (zároveň mají přehled o situaci na trhu práce v regionu a v celé ČR).

IPS ÚP také pořádají besedy pro žáky ZŠ k volbě prvního povolání. Máte-li o takovou besedu zájem, obraťte se na výchovného poradce či třídního učitele a zjistěte, zda je možné ji pro vaše devátáky zorganizovat.

Kromě jiného zde mají k dispozici počítačový program pro testování profesních zájmů ve vazbě na povolání a příslušné vzdělání.

Dobrou zprávou je, že všechny služby poskytované Úřadem práce ČR jsou bezplatné.

IPS ÚP ČR – seznam a více informace zde

→ <https://www.uradprace.cz/web/cz/informacni-a-poradenska-strediska-uradu-prace-cr>

Dny otevřených dveří + weby jednotlivých škol

Termíny dní otevřených dveří (DOD) zveřejňují školy na svých webových stránkách většinou hned v září a většinou také nabízí alespoň dva různé termíny (aby daly příležitost i těm, kteří se jdou podívat na více škol a termín DOD by se zrovna kryl s termínem i na druhé škole). Zkontrolujte si tedy včas stránky svých vybraných škol a zajděte se na DOD podívat, určitě doporučuji navštívit více škol, než jednu, abyste měli srovnání.

Ideální je, pokud máte možnost podívat se v rámci DOD přímo do vyučování a vidět část výuky na vlastní oči. Určitě využijte možnost zeptat se přímo studentů, kteří na škole studují, a které během DOD potkáte. Ptejte se na vše, co vás zajímá – ať už se to týká přímo výuky, názorů na učitele, materiálního zázemí školy nebo zvláštností, kterých si studenti na škole cení především. Ale zeptejte se klidně i na

to, jak se vaří ve školní jídelně, jaké mimoškolní aktivity škola nabízí, proč by si studium na této škole vybrali (anebo nevybrali) znovu...

Předtím, než se na DOD vydáte, projděte si důkladně web dané školy. Už to, jak stránky školy vypadají a co vše se z nich dozvíte, vám může dost napovědět o kvalitě školy a jejích pracovníků. Navíc vás při prohlížení webu možná napadne řada různých otázek anebo naopak zjistíte, že vám některé informace na stránkách úplně chybí. Sepište si je, ať na nic nezapomenete a využijte pak příležitost na vše se při dni otevřených dveří osobně zeptat.

Prezentační výstavy a veletrhy středních škol

Burzy, výstavy, veletrhy středních škol... Jedná se o akce, kde se školy svými prezentacemi snaží „naživo“ představit veřejnosti a především zájemcům o studium na nich. Jednou z nejznámějších a patrně největších akcí je Schola Pragensis konaná v listopadu v Praze. Prezentační výstavy ale najdete ve všech krajích republiky – pro letošní podzim jich je naplánováno celkem 79.

Přehled termínů konání těchto akcí v celé republice najdete zde

 <https://www.atlaskolstvi.cz/a4508-prezentacni-vystavy-strednich-skol>

Osobní reference

Už jsem zmínila, že informace od lidí, které opravdu osobně znáte a důvěřujete jim, jsou velmi cenné. Zkuste se tedy zeptat mezi kamarády či známými, zda neznají někoho, kdo na vámi vybrané škole studuje nebo nedávno studoval. Případně učí nebo učil, pracuje jak hospodářka nebo je se školou jinak osobně propojený.

Osobně znám studentku, říkáme jí Eva, která loni zvažovala, na kterou školu podat přihlášku pro obor módního návrhářství. V rámci „dne otevřených dveří“ navštívila Eva několik různých škol. Velmi se jí líbila jedna škola, kde ji kromě jiného zaujala možnost absolvovat několik měsíců studia v Paříži – o této možnosti se dozvěděla v rámci prezentace školy od jednoho z zástupců školy. O pár dní později se Eva setkala se Zuzkou, na kterou získala kontakt od kamarádů své tety.

Zuzka studovala na této škole druhým rokem a Eva se jí ptala na její názory a zkušenosti ze studia. Zeptala se jí i na podrobnosti studia v zahraničí. Odpovědí jí bylo, že o takové možnosti Zuzka vůbec neví, a že ani neví o nikom ze školy, kdo by na studia do zahraničí vyjel.

Doporučuji vám tedy i v rámci dne otevřených dveří se hned ptát na konkrétní věci, které vás zajímají - v tomto případě například na to, kolik studentů ročně tuto možnost využije (nebo kolik jich už v zahraničí bylo a jaké s tím jsou zkušenosti). Pokud by se takto zeptala i Eva, nejspíš by se dozvěděla, že se jedná o možnost, o které škola v tuto chvíli zatím jen uvažuje a že dosud nikdo v zahraničí nebyl.

KDY A JAK PODAT PŘIHLÁŠKU

S ohledem na to, že k datu zveřejnění tohoto PRŮVODCE ještě MŠMT nezveřejnilo termíny pro rok 2020/2021, uvádím zde pro orientaci alespoň termíny loňské. Aktuální přehled termínů najdete v říjnovém newsletteru.

Termín podání přihlášek je na obory vzdělání s talentovou zkouškou (umělecké obory, konzervatoře) byl loni nejpozději do **30. listopadu 2019**, na obory vzdělání bez talentové zkoušky nejpozději **do 1. března 2020**.

Žák si **v prvním kole může podat dvě přihlášky** (na dvě střední školy nebo dva různé studijní obory). Do tiskopisů přihlášky pak vyplní obě zvolené školy/obory v pořadí, v jakém je preferuje.

Přihlášku lze doručit osobně nebo poslat doporučeným dopisem na vámi zvolenou školu. Pozor, platná přihláška musí obsahovat podpis žáka, podpis zákonného zástupce a vaší základní školou potvrzený výpis známek z vysvědčení.

Některé obory požadují potvrzení zdravotní způsobilosti ke studiu a výkonu povolání – potvrzuje ji lékař přímo na 1. straně přihlášky.

Tiskopis přihlášky obdržíte ve své škole nebo ho lze stáhnout na stránkách MŠMT. Zatím ho ale nelze podat online.

Kódy oboru, na který si váš deváťák podává přihlášku najdete například v atlasu školství zde

→ <https://www.atlasskolstvi.cz>

Informace k podávání přihlášek (a též o přijímacím řízení) zde

→ http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf

Tiskopisy přihlášek ke stažení zde

→ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/tiskopisy-prihlasek-ke-strednimu-vzdelavani-a-vzdelavani-v-1>

V případě neúspěchu přijetí na školu v prvním kole je možné podat si přihlášky i v kole druhém. Zde už počet přihlášek omezený není. Na druhou stranu 2 kolo přijímacích zkoušek vypisuje výrazně menší počet škol.

SPECIFIKA PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ DO OBORU GYMNÁZIUM SE SPORTOVNÍ PŘÍPRAVOU

Uchazeči, kteří se hlásí do oboru Gymnázium se sportovní přípravou, jsou specifický případ. Pro tento obor je v rámci RVP stanovena talentová zkouška, přesto se v rámci přijímacího řízení koná i jednotná přijímací zkouška. Uchazeči o tento obor podávají přihlášku (nebo dvě přihlášky, hlásí-li se do tohoto oboru na dvě školy) do 30. listopadu a posléze mohou podat až dvě další přihlášky na obory bez talentové zkoušky do 1. března (info se vztahuje k roku 2019/2020).

UMĚLECKÉ ŠKOLY S TALENTOVOU ZKOUŠKOU

Umělecké školy jsou kategorie tak trochu sama pro sebe, protože mají oproti ostatním školám hned několik specifíků.

Tím asi nejdůležitějším je, že se na ně nedělají „klasické přijímačky“ z češtiny a matematiky – to bývá často lákadlem pro ty, kdo třeba s matematikou nejsou moc kamarádi. Zato je potřeba se dobře připravit na talentové zkoušky – a tady občas dochází k nemilému překvapení rodičů i deváťáků, pokud se o uměleckou školu začnou zajímat až v devítce.

Přihlášky na tyto školy se musí podat již do konce listopadu, je tedy méně šancí zajít se před podáním přihlášky podívat na dny otevřených dveří a pak si vše promyslet. Zároveň je i méně času na přípravu k talentovým zkouškám – ty probíhají na začátku ledna. Zájemcům o tyto školy se tedy doporučuje navštívit dny otevřených dveří už když je žák v osmičce a stejně tak i začít s přípravou na talentovky. Pokud jste to tehdy v osmičce ještě nevěděli nebo jste to zkrátka nestihli, nevěšťte hlavu. Neznamená to, že to nezvládnete – jen to budete mít asi trochu náročnější.

Co nejdříve si zjistěte, kdy vámi vybrané školy pořádají dny otevřených dveří a zajděte se tam podívat. Na stránkách školy (nebo telefonicky) si také co nejdříve ověřte, jak probíhají talentové zkoušky, jak je potřeba se na ně připravit, zda je např. nutné k nim přinést vlastní „portfolio“ nebo jinou prezentaci vlastních prací apod. Některé školy nabízejí přípravné kurzy k talentové zkoušce.

Ředitel školy určí (v rámci stanoveného období pro zkoušky do oborů s talentovou zkouškou) dva volitelné termíny pro vykonání talentové zkoušky. Žák si vybere jeden z nich.

Výhodou je, že se žák může hlásit jak na 2 umělecké školy tak i na další 2 „klasické“ školy. V lednu absolvuje talentovky a pokud se dostane, tak má vyhráno. Pokud se nedostane, pak dělá normální přijímačky v řádném termínu, jako většina ostatních spolužáků.

Pozor - některé obory požadují potvrzení zdravotní způsobilosti ke studiu a výkonu povolání – potvrzuje ji lékař na 1. straně přihlášky.

Informace o přijímacím řízení (a též o podávání přihlášek) zde

 http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf

ŠKOLY S JEDNOTNOU PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKOU

Většina deváťáků se hlásí na střední školy, na které je potřeba udělat jednotnou přijímací zkoušku z českého jazyka a matematiky a to v jednotných termínech vypsanych MŠMT. Tyto termíny musí ministerstvo zveřejnit na svých stránkách nejpozději do 30. září - v době vydání tohoto PRŮVODCE bohužel ještě zveřejněny nebyly.

Jednotná přijímací zkouška na SŠ se skládá z českého jazyka a matematiky. Její výsledek se na celkovém hodnocení přijímacího řízení podílí minimálně 60%.

Výhodou jednotných přijímacích zkoušek je, že pokud si žák podá dvě přihlášky (což dělají téměř všichni) vykoná přijímací zkoušku na obou z nich (ve dvou různých termínech), Vždy se pak započítá ten lepší výsledek z obou předmětů. (Tato možnost vykonat zkoušku ve dvou termínech bohužel při posledních přijímacích zkouškách na jaře 2020 kvůli mimořádným opatřením nebyla – více informací si můžete přečíst na straně 14).

Informace o jednotných přijímacích zkouškách i zadání z minulých let najdete na stránkách CERMATu zde

→ <https://prijimacky.ceremat.cz/menu/jednotna-prijimaci-zkouska>

→ <https://prijimacky.ceremat.cz/>

Informace o přijímacím řízení (a též o podávání přihlášek) zde

→ http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf

ŠKOLNÍ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA - v případě, že ředitel školy vyhlásí i školní přijímací zkoušku (ta může, ale nemusí být), například z cizího jazyka nebo dalších předmětů, určí dva volitelné termíny pro její vykonání v období přijímaček. Přesné požadavky na školní přijímací zkoušky hledejte na webu příslušné školy.

PŘÍPRAVA NA JEDNOTNOU PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKU

Přípravě na jednotné přijímací zkoušky se nějakou formou věnují snad všechny základní školy. Přesto má většina rodičů dojem, že je vhodné tuto školní přípravu podpořit ještě nějak jinak.

Nejsnadnější, nejlevnější a tím pádem nejspíš i nevyužívanější formou jsou úlohy a cvičné testy, které se dají stáhnout zdarma na internetu.

Další možností je pořídit si některou z knih s testovými úlohami – lze koupit nové a nebo získat od některého ze starších kamarádů a sourozenců (pokud výsledky nepsali přímo do nich 😊). V obchodech jich je dostatek – některé školy s nimi dokonce pracují právě v rámci školní přípravy ke zkouškám

Můžete využít i možnost soukromých hodin s lektorem nebo nějakým studentem ze SŠ či VŠ. V nabídce je také množství přípravných kurzů k přijímacím zkouškám. Stačí zadat do vyhledávače například přípravné kurzy na SŠ a objevíte celou řadu odkazů a placených kurzů, jak on-line, tak i docházkových.

Ať už zvolíte jakoukoli formu přípravy, tak jednoznačně doporučuji abyste svému deváťákovi dopřáli možnost vyzkoušet si „přijímačky nanečisto“. Jedná se o službu placenou, kterou poskytuje opět různá řada škol či agentur, ale podle mého názoru se opravdu vyplatí to alespoň jednou vyzkoušet.

Jde o to, že deváťák má možnost si alespoň částečně zažít situaci podobnou té, jaká ho čeká u přijímaček „ostrých“. Přejde do nového a většinou zcela neznámého prostředí. Spolu s ním je tam ve stejné situaci i spousta dalších vrstevníků, které nezná. Testy samotné by měly opravdu simulovat situaci (pro některé stresovou) tak, jak probíhají reálné přijímací zkoušky – přísné dodržování pravidel, jasně stanovený čas, korektní leč striktní dozor pedagoga...

Z důvodů, které jsem již uváděla dříve nechci doporučovat žádný konkrétní odkaz, ale opět stačí do vyhledávače zadat „přijímačky nanečisto“ a budete si moci vybrat.

POKUD VÁS ZAJÍMÁ, JAK TO BYLO S PŘIJÍMAČKAMI NA JAŘE 2020 (situace kolem Covid-19)

Jaro 2020 bylo pro všechny z nás výjimečné díky rozšíření Covid-19 a přijatým opatřením. Změny se pochopitelně dotkly i loňských deváťáků. Uvádím zde ty nejzásadnější - pro ilustraci toho, jak náročné období to pro ně i pro jejich rodiče asi bylo. Nepočítám sice s tím, že by se situace opakovala, přesto si myslím, že je dobré vědět, jak taková výjimečná situace může vypadat a jak byla řešena.

Kromě toho, že žáci nemohli chodit do školy a připravovat se na přijímací zkoušky tak, jak byli zvyklí, a jak to očekávali, došlo i k dalším výrazným změnám.

Původní termíny pro přijímací řízení byly plánovány na 14. a 15. dubna 2020.

Tyto termíny byly z pochopitelných důvodů zrušeny. Deváťáci (i jejich rodiče) si pak prošli nepříjemným a dlouhým obdobím nejistoty a čekání, jak to vlastně s přijímačkami bude. Informace zveřejnilo MŠMT až začátkem května - tedy v době, kdy by už původně měli mít žáci přijímací řízení za sebou.

Nově byl stanoven pouze jeden termín jednotných přijímacích zkoušek, 8. června. (Pozn. Jednotnou přijímací zkoušku konali uchazeči pouze jednou, a to ve škole uvedené na přihlášce v prvním pořadí. Pouze v případě, že v prvním pořadí uchazeč uvedl nematuritní obor vzdělání, pak skládal zkoušku ve škole uvedené ve druhém pořadí.)

Jak vidíte místo očekávaných 2 termínů (= pokusů) měli žáci k dispozici termín pouze jeden. To bylo na druhou stranu kompenzováno prodloužením času, který žáci na jednotlivé testy dostali - oproti běžnému průběhu trval test z českého jazyka a literatury 70 min (o 10 min delší, než běžný čas). Test z matematiky trval 85 min (o 15 min delší, než běžný čas).

Změněna byla i lhůta pro odevzdání zápisového lístku, která se z 10 pracovních dní zkrátila na pouhých 5 dní.

Ve školním roce 2019/2020 navíc nebylo možné podat odvolání proti rozhodnutí o nepřijetí. Ti, kdo úspěšně absolvovali přijímací zkoušky a nebyli přijati pouze z kapacitních důvodů, měli ale možnost požádat o nové rozhodnutí o přijetí. Informace o této možnosti (požádat o vydání nového rozhodnutí) posílali ředitelé příslušných škol všem nepřijatým uchazečům, kterých se tato možnost týkala.

Náhradní termín přijímacích zkoušek (pro všechny obory vzdělávání) byl 23. června 2020.

Pevně věřím, že situace na jaře 2020 byla výjimečná, nebude se opakovat a deváťáci budou mít možnost projít přípravou na přijímačky a zkouškami samotnými za běžných a obvyklých podmínek.

DALŠÍ INFORMACE A PODPORA V PRŮBĚHU ROKU

Informací, postřehů, zkušeností i zdrojů je samozřejmě ještě hodně. Chtěla jsem vám ale v první řadě pomoci a život ulehčit, a ne vás zahltit 😊. Navíc si myslím, že se málokomu chce studovat a pročítat stostránkový materiál. Proto jsem do PRŮVODCE dala opravdu jen to, co považuji za zásadní a důležité k tomu, abyste se v celém procesu „kam po devítce“ dobře zorientovali a věděli, co je před vámi, případně kam se obrátit.

Jsem ráda, pokud jste si PRŮVODCE přečetli a našli v něm užitečné informace, které vám pomohou.

A pokud máte dojem, že byste rádi v procesu „kam po devítce“ měli nějakou oporu a chtěli dostávat další a podrobnější informace, které se k výběru budoucího povolání váží, můžete se přihlásit k odběru průvodcovských newsletterů.

V nich se mimo jiné dozvíte o tom, jak lze zjišťovat profesní a studijní předpoklady, jaké jsou přínosy i úskalí různých typů osobnostních či profesních testů, jak se věnovat přípravě na přijímací zkoušky nebo z čeho mívají devátáci největší obavy a jak se jich dá zbavit.

Máte-li o tyto newslettery s informacemi zájem, můžete se k jejich odběru zdarma přihlásit zde

<https://www.kampodevitce.cz>

Newslettery plánuji posílat v intervalu cca 14 dní od začátku října.

AŤ SE VÁM DAŘÍ

Na závěr PRŮVODCE a na začátku hledání odpovědi „kam po devítce“ bych vám ještě ráda řekla, že je to sice období v mnoha ohledech náročné, ale může být i velmi hezké a přínosné. Pro vás, pro vašeho devátáka a nejspíš i pro váš společný vztah. Nabízí spoustu příležitostí ke vzájemné komunikaci, poznávání svých i jeho představ, názorů i limitů.

Zkuste tedy toto období brát s trochou nadhledu a lehkosti, aniž byste zároveň podceňovali jeho důležitost. Pokud budete o věcech přemýšlet včas, máte velkou šanci zvládnout vše v klidu, v pohodě a s úspěchem.

A možná vás trochu uklidní i to, když si uvědomíte, že výběr a rozhodnutí kam po devítce je sice velmi důležité, ale není nezměnitelné ani definitivní. Že i v případě ne úplně šťastného výběru se dá škola či obor v průběhu studia změnit. Případně že další prostor pro změnu profesního směřování je i po ukončení střední školy ...

Samozřejmě vám ale upřímně přeji, abyste tyto změny dělat nemuseli (nebo jen v co nejmenší míře) a konečný výběr oboru a školy byl pro vašeho devátáka tím správným. Budu vám všem držet palce, aby to vyšlo!

S přáním „ať se vám daří“

Pavla